

Metodologija izračuna prosječnih cijena morskih organizama u ribarstvu

Prosječne cijene morskih organizama u ribarstvu izračunava Ministarstvo poljoprivrede Uprava ribarstva na temelju službene dokumentacije iz Informacijskog sustava ribarstva za vrste koje se iskrcavaju i čija se prva prodaja obavlja na teritoriju Republike Hrvatske.

Svrha podataka

Prosječne cijene koriste se:

- u statističke svrhe; za izradu nacionalne statistike te izvještavanje prema krajnjim korisnicima podataka (Europska komisija, GFCM – Opća komisija za ribarstvo Sredozemlja, FAO itd.)
- u administrativne svrhe; za izračune naknada u okviru različitih mjera Programa za ribarstva i akvakulturu (npr. otkup ribolovnih prava, privremena i trajna obustava ribolovnih aktivnosti).

Prosječne godišnje cijene svih gospodarskih vrsta morskih organizama u morskom ribarstvu utvrđuju se nakon zaključenog unosa i validacije podataka u Informacijskom sustavu ribarstva za prethodnu godinu. Za izračun cijene koriste se podaci iz **prve prodaje u ribarstvu**, odnosno prodajnih listova.

U svrhu javne objave podataka, odabiru se **gospodarski značajnije vrste** morskih organizama sukladno količinama u prvoj prodaji i broju prvih kupaca.

Metodologija izračuna prosječnih cijena

Metodologija izračuna prosječnih godišnjih cijena morskih organizama propisana je Okvirom za prikupljanje podataka u ribarstvu Europske unije, pri čemu je:

Cijena po gospodarskoj vrsti = Ponderirana aritmetička sredina prosječnih cijena pojedine vrste morskih organizama. Izražava se u nacionalnoj valuti po kg žive mase.

$$\text{Prosječna cijena vrste} = \sum (\text{masa} * \text{cijena}) / \text{masa}$$

$$\text{masa} = \text{prodana količina vrste iz prodajnog lista}$$

$$\text{cijena} = \text{jedinična količina vrste iz prodajnog lista}$$

Pri izračunu prosječne ponderirane cijene, svaka se cijena množi s odgovarajućim ponderom – masom određene vrste iz pojedinog prodajnog lista, a potom se suma umnožaka cijena i pondera (mase) podijeli sa sumom pondera (mase).

Prosječne cijene izračunate ovom metodologijom koriste se za izračun vrijednosti iskrcaja, a koja se dostavlja u statističkim izvještajima prema krajnjim korisnicima podataka.

$$\text{Vrijednost iskrcaja} = \text{masa vrste} * \text{prosječna cijena vrste}$$

$$\text{masa vrste} = \text{količina iskrcanog ulova iz dokumentacije o ulovu (očevidnik ili izvješće o ulovu u gospodarskom ribolovu na moru odnosno malom obalnom ribolovu)}$$

U slučaju da je u sustavu prve prodaje evidentirana statistički nepouzdana količina pojedine vrste za utvrđivanje prosječne cijene, koriste se alternativni administrativni izvori podataka za dodatnu provjeru. Tako su za utvrđivanje prosječnih cijena vrsta spužve i crveni koralj korišteni podaci Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te računi subjekata, kao i podaci o izvozu navedenih proizvoda.

Radi korištenja navedene metodologije prikazani podaci o prosječnim cijenama mogu se razlikovati od podataka prosječnih cijena objavljenih na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku gdje su određene vrste morskih organizama prikazane zbirno ili su ulov i uzgoj određenih vrsta (primjerice komarče, lubina ili školjkaša) prikazani sumarno što rezultira drugačijim izračunom prosječne cijene.

Prosječne cijene vrsta morskih organizama u prvoj prodaji izračunate prema navedenoj metodologiji za razdoblje 2013.-2022. godina izražene su u kunama, dok je za konverziju u eure za potrebe izvještavanja korišten srednji tečaj eura HNB-a za pojedinu godinu.